Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Bréfa- og málasafn Benedikts Sveinssonar 1889-1946, fyrri hluti

Bjarni Benediktsson – Benedikt Sveinsson – Gunnar Þórðarson – Hæstiréttur – Meiðivallarpartur – Þingeyjarsýsla – Pétur Jakobsson – Páll Jóhannesson – Jón Björnsson – Dómabók Reykjavíkur – Íslandsbanki – Guðmundur Eggerz

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Benediktarskjöl
Askja 5-9, Örk 8

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Framhaldsvörn
í gestaréttarmálinu nr. 442/1924

Gunnar Þórðarson
gegn
Benedikt Sveinssyni.

Ég skila hérmeð aftur málsskjölunum nr. 1—11.

Þegar í stað mótmæli ég afdráttarlausl og at fullu og öllu öllum kröfum og fullyrðingum Stefnanda og öllum framlögum gögnum hans sem alrangum og ~~röngum~~ og held fast við allar varnir mínar og réttarkröfur, er ég hefi áður fekið fram í máli þessu, sbr. réttarskjal nr. 4.

Eiríkur Gíslason hefir nú loks eftir langa meðferð ~~gat~~ sagzt út ~~xxx~~ yfirlýsing Gunnars Þórðarsonar, dagsetta í Khöfn 12. marz þessa árs (sbr. réttarskjal 6) um þat, at hann hafi traft ~~xxxxx~~ „fullt og óskert umboð"

Landsbókasafn Íslands – Þjóðarbókhlaða © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

2/

til þess mæta fyrir Gunnar við sátta-
umleitun. En skjal ber það einnitt
greinilega með sér, ~~að Eiríkur~~ að það er
hárrétt, sem tekið er fram í vörn-
inni, að Eiríkur hafði ekkert umboð
~~leggja~~ sátta-umleitunina fór fram
til þess að gerast eða koma fram
sem aðili þessa máls. ~~Hélder ég~~
~~því fast fram kröfu minni um~~
~~það, að málinu verði vísað frá~~
~~sökum af þessum ástæðum~~. Kom
það berl fram, að „sáttjandi" þurfti
að fá frest á frest ofan til þess að
~~afla~~ ná þessari yfirlýsingu Gunnars
eftir dúk og disk — og í annan stað ~~kemur~~
það harla kynlega fyrir, að Gunnar
fer nú að gefa þessum al-óviðkomandi
manni umboð til þessa, þar sem
hann sjálfur hafði fyrir löngu
afhent allt-öðrum mönnum allan málsferð
og ráðstöfun á eignum sínum og
búslóð. Rekur hér hver fjarstæðan
aðra, sem öllum hlýtur auðljóst
að vera. ~~Hélder ég því fast fram fyrir~~
~~kröfu Gunnar fer um að gefa~~
kröfu minni, um að málinu verði

NB

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

3/ tafarlausk, risið frá öll og eyðnaðar þegar af þessari iðju.
Ef þessi kraft verður eigi
tekin til greina, ~~hefur ef þessi~~ held ég fátt við
aðrar dómskröfur mínar, ~~er til~~
sem teknar eru fram í fyrra
varnarskjali mínu.

Jafnvel þótt sökn „stefnanda" í
~~þessu~~ varnarskjali nr. 5. sé í einu og
öllu einber marklepja, sem í
raun og veru er ekki svara vert,
vil ég þó athuga ~~hana~~ Taka
hana til nokkurrar athugunar
og hrinda henni og staðhæfingum
hennar lið fyrir lið.

Lið eina, sem til sanns vegar má
færa í allri sókninni, er það, að
„vitanlega ~~hafi~~ er hafi sá verið til-
gangurinn að verðlunin gæti fé" (!)
enda mundi vandfundin sú verðlun,
sem ekki væri stofnuð í slíkum til-
gangi. – En þar sem sóknandi vill
leita af þessu þá ályktun, að ~~orð~~ orðum

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Stæði í ~~hafum átt~~ bér á at greiða halla
að okkar hluta, þá liggur hin
mögna hugsunarvilla hans í
því, að ~~við~~ ~~höfum~~ um allt engan
halla var að ræða þegar ~~Gunnar~~
~~tvíð~~ ~~xx~~ slitum félaginu og Gunnar
Þórðarson tók einn við því fyrirvara-
og skilmálalaust ~~eins~~ af völtu eins og ~~hlý~~ hefi
áður réttilega margtekið fram og
skýst fór.
Þar sem „Stefnandi" kemur því á
í þessu sambandi, að ég mundi
hafa gert kröfu til að fá ágóða-
hluta af heildverzluninni eftir
að Gunnar hafði tekið við henni
ef þeim, sem með bréfi Gunnars fornleyfi
gæ þannveg að ástæðu-lausu ~~af~~
farið að ganga á gerða samninga
um félagsslit, þó munnlegir
væri, — þá vísa ég þeirri getsök og
aðdróttun frá mér sem algerlega
rangri og tilefnislausri, enda hefi
aldrei sýnt vilja í því á grenslast
eftir um hag heildverzlunarinnar

tekist á
láta reikninga
sýna ágóða í
stað tapsins

Einkaskjalasafn Ljósmæðra Benediktsdóttur © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

eftir félagsslitin í janúarmánuði 1923, jafnvel þó uppgjör Gunnars, sem miðað var við áramótin og lagt var til grundvallar við félagsslitin sýndi dálítinn hagnað, nærri 500 kr. á mann, og vörn þó vöruliðir reiknaðar með innkaupsverði án álags, að því er nefnt „uppgjör" sem Einkur Guðmundsson gerði, lík berum orðum fram. ~~var með ser~~.

Það er fæstleg rangfærsla, er „~~sakjandi~~ sífnandi" lætur í veðri vaka, að eg ~~[illegible]~~ hafi því fram, að eg hafi gengið í félag við Gunnar „til þess að útvega honum lánstraust", en hitt er aftur hárétt, að þetta ~~[illegible]~~ félag okkar var til þess að styðja lánstraust Gunnar Þórðarsonar og hélt honum lengur á réttum af kröfum lánardrotna hans, enda kom það brátt í ljós þá er við Ásgeir vörum gengnir úr félaginu við hann, að friðurinn varð honum ekki lengur. Falla því þessi ummæli „sífnanda" heldur hastarlega um sjálf sig og okkur Ásgeir berk kunnugh, hvorja fyrirhöfn

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

6/ Það kostaði okkur að útvega fé gegn samigilegri ábyrgð okkar þrjúja. Urðum við þess þá ekki varir, að nokkur kröfuhafi ljómi stafaði af laustransti hans og ekki skrifaði hann á neina víxla fyrir okkur í Þegir til okkar privat-þarfa, en það gerðum við þar á móti fyrir hann, sem grálega hefir komið okkur í koll. Held ég því, að sekjanda hefði verið semilegast að ~~allan~~ „sleppa öllum" mannjöfnuði í þessu efni.

Þar sem „elefrandi" er dýrgar yfir því, að ~~vara~~ erlend tambönd hafi verið fugin á nafn Gunnars, þá er það ekki nema það sjálfsagða og gat ekki öðruvísi verið, úr því að heildverzlunin gekk undir hans nafni. Er það heldur fáránlegt að tekja ~~á~~ slíkt sönnun fyrir sérstöku landtransti Gunnars umfram okkur félaga hans.

Smáverzlun Gunnars ~~er~~ kemur af því lýtur ~~allnjóg~~ vissulega við heildverzluninni, að ~~hann~~ ~~vegna~~ vanskil smáverzlunarinnar við heildverzlunina hefir tíðkast og

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

3. gr.

Við síðustu málsgr. 1. greinar bætist: svo og allar vjelar til iðnaðar og framleiðslu.

4. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júní 1925 og gilda til ársloka 1926.

til þegar félag vort hætti. ~~Tel ég víst~~
~~að þann máli hafi gegni um ýmsa~~

Vil ég í þessu sambandi nefna réttarskjali nr. 7, sem algerlega rónqu og þýðinglausu og óviðkomandi mér, einnig að fullu og öllu, um leið og ég mótmæli öllum áðurnefnum framkomnum skjölum „sjónhverfingar" í smáu og stóru, svo sem sökn hans á réttarskjali 5 og réttarskjölunum 6, 7, 8, 9, 10 og 11.

Reikninga þá, sem framlagðir eru á skjölum þessum höfum við Ásgeir aldrei haft tækifæri til að kynna okkur fyrr en þeir bárust okkur nú í málsskjölunum. Eru þeir okkur einnig með öllu óviðkomandi, þar sem þeir eru byggðir á abrónqum grundvelli, eins og ég hefi margtekið fram í fyrri vörn minni og eins nú, vörn þar sem t.d. er byggt á vörnuppteikningum sem fer fram nærstum þrem mánuðum eftir að félagið var slitið og Gunnar einn hafði allan veg og vanda af verzluninni.

Vörnuppteikningin á réttarskjali 9. er líkur

NB.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

9/

fara fram 11. apríl 1923 og er ekkert annað en ~~vér~~ einka-upptalning á vörum Gunnars sjálfs (um það leyti sem hann hætti rekstri sínum) og er ~~þessi~~ eftir dagsetning því ekki í neinu sambandi við félagsslit vor, sem fóru þó í janúar, heldur algerlega gripin úr lausu lofti í því sambandi. — Sama máli gegnir um lista yfir útistandandi skuldir heildverzlunarinnar á réttarskjali 10, dagsett 12. apríl 1923 og lista um kreditora á réttarskjali 11 sem er ódagsett, og svo að lokum „efnahagsreikningur" dagsettur 17. mai 1924 (!) ~~Allt þetta~~ Öllu þessu vísa ég frá mér sem mér óviðkomandi, röngu og þýðingarlausu í þessu máli og mótmæli því að öllu leyti.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

10. Enn er það lygi að aðalbankanum hafi orðið um að Stefnandi tæki við hilðvæslunni 11. apríl 1923.

Alt sem ~~Nalfh~~ Stefnandi segir um félagsslitin eru helber ósannindi; ~~eins og ég hefi áður skýrt frá í fyri Varn mini sbr. rsk.~~ – það var í jan. 1923, sem félagsslitin urðu og á þann hátt, eins og sem ég skýrti frá í fyri vorn minni rettarsk. no 4, að Stefnandi yfirtæki heildv. í eins og hann stóð þá, ~~að fullu og öllu~~ að fullu og öllu

en ekki eins og ~~Nalfh~~ Stefnandi reynir af vanzfora „11. apríl 1923". – Það er og ennfremur ósannindi, að ~~og~~ Ásgeir hafi verið viðstaddur vörutaxt. í heildv. Sem. ~~Stefnandi~~ Gunnar lét gera 11. apríl 1923 og ennfremur að ~~og~~ Ásgeir hafi gert upptöku, þá er sent var Landsbankanum um áramót; hann ~~og~~ átti engan hlut, að þeim stöðum hvorugum. Eiríkur Guðmundsson, sá er fyrir var reiðuv. og sem virðist hafa verið og verið einkar auðsveipt hjá ~~Stefnanda~~ Gunnars inti hafi þessi stóð af höndum. Og er það sýnilegt að í hvorugt skiptið hefir hann unnið ~~Stefnanda~~ G. P.

Eigandi Landsbókasafn Íslands – Háskólabókasafn. Rétthafi er ekki tilgreindur

11:

í óhag Láru Einarsdóttur, sem vann
af afli við heilbrigði ásamt mér, andstæðari
Eiríki við vörnuppsagnirnar. Leyfi er
mér að leggja fram yfirlýsingu frá
konunni, sem hann hefir gótfúslega
látið mér í té og hann er fús til að staðfesta
~~fr~~ undirskrift sína með eiði, ef krafist verður.
Ætlar hann upphafleg að meta sem vottur
~~vitni~~
i réttinum, en ~~þar~~ er hann var ráðinn
~~á Stem~~ vélstjóri á ~~Strautvantarbátnum~~
Harald, var ekki hægt að koma því við
að sinni. Sýnir vottorð hans [berlega ~~greinilega~~
hvílík fádæma óósvífni er höfð í
frammi við okkur Bened. Sveinsson af hendi
Stefnanda, og þeirra manna, sem af
hans hálfu hafa hafið mál þetta og
hve gjörsneyddir þeir eru allri virðingu
fyrir sannleikanum. Hafa þeir búist við,
að einhlítt nægði að byggja ofan á það
ódrengilyrði Stefnanda, að ~~upplýsingin ekki~~ skilja
einhak eitt af félagssamningum (án þess að líta á eða hugsa um félagsins var
eftir
medal þeirra plagga, er fóru í hendur
manns þess, sem lokaði verslun Gunnars
og stofnaði til hinna víðtæku ráðstafana
– ~~eða hitt þó~~ á eignum ~~Stefnanda~~ hans.

[– sem er einn af einkavini Stefnanda, mátum, sem þessum máum er kunnugur
til vitnis –]

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

12

~~í umboð fyrir mína hönd til að ráðstafa þeim eignum og skuldum, sem og var nú eigandi að í Leith.~~

~~af mér fornefndum.~~

og að ekki hafi náðst í okkur Benedikt, er svo bomaleg upprunni ástæðan, að furðu gegnir. Til þess var aldrei gerð tilraun, því Stefanir vissi vel, ~~að~~ og veit enn, að við vorum ~~af~~ skildir að fullu og álla strax í janúar nema að því leyti, sem honum tókst að láta okkur Bened. greiða víxla fyrir sig, efti að hann var kaupinn af landi burtu, ~~á "stel lokunga" og~~ ~~ítrum, skiljandi~~ efti víxlana í greinar-~~til á eitthvað af einu umboðsmanni~~ leysi.

~~í kaupmannahöfn og, ólatt á bak við~~

~~sem aðal ástæðu~~ til á losna við ~~orði~~ af Skuldakröfunni ~~lávarðinn~~ ~~Sem~~. ~~Hefir hann víst haldið á~~ ~~máli sínum Svíunum bráðfyndnu fóru~~ ~~mínum~~ ~~gagnvart betur á lítt fífldeli~~

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Landsbókasafn Íslands – Háskólabókasafn, Reykjavík

(12) 13.

~~Oddur Benedikt Sveinsson, er kann vori ad stodaltri i ödru landi.~~

Pad er hvortveggja i senn útúr onnungu og ~~kaugaskapi~~ uppspuni; ad eg hafi i fyri vöru minni vidurkent ad mér beri ad greida „hallann" ad minu leyti, sem talinn er, ad ordid hafi á heildo. i stefnunni. Pad hefir mér aldrei til hugar komid ad mér bera ad gera, né heldur sagt, heldur fyrst á mót. og margsynt og sannad, ad mér beri pad ekki.

Pá vegna „stefnuf." ~~malf.~~ at mótmæla ad Gunnar ~~Stefnandi~~ hafi ~~hafi gott hag af~~ „á nokkum hátt haft hag af ad taka vid heildarslumunni". I fyri vöru minni hefi eg tekid upp þau heimildi sem stefnandi hafi af þessu, en get hér bætt þvi vid, ad reynslan, sem „stefnuf." ~~malf.~~ hefi átt ad vera bunin ad þreyta á til fulls, hefi sýnt, ad ef hann hefi ekki ~~teikad ad fullu sinna landa~~ en vid Ægi; ~~hafnum~~ i þessu stad ~~krafist~~ „ad hafna ~~sér~~ heildo. i jan. 1926 ^ þá hefi hann þá ~~þá þegar~~ gert ekkert fult skid á þvi sem hann skuldadi þegar ordid ad gefa sig upp á nád og heildarslumu

^ af fullu og öllu i sinar hendur ^

NB. Stundadi sjó fra Bergsósi

Einkaskjalasafn Birgitu Benediktsdóttur © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

14)

Sambönd þau, sem verzlunin hafði nát í eðlindis vörn ~~alls~~ ekki einskiðrði fyrir þá sök, at þeirra vegna væri ekki hægt at reka verzlunina met hagnat:

Ósannr! Þat var undanfarandi verzlunar-rekstur stefnanda sjálfs, sem gerði heildsölunna einnig ómögulega; þá vörn hinir þungu skuldabaggar einka-verzlunar hans á Langanesi lét, sem hann flutti met sér og upp í drápuklyfjar. – Eru þar eigum vit enga sök á.

Hlægilig er sú fullyrðing „stefnanda", at ~~hann~~ G.Þ. hafi losat okkur vit „mikit óþægindi og áframhaldandi tap" (!), ~~met~~ met því at taka at sér heild-verzluna, – þar sem þat er hvorktveggja at um ekkert tap var at ræða þegar vit skildum félagsskapinn í janúar 1923, og at í annan stað, at stefnandi hefði einmitt ~~um~~ gat hafa allar klær í frammi til þess at dembe nú á okkur „óþægindum og áframhaldandi tapi" fyrir halla þann, er hann telur orðinn hafa á einka-verzlun sinni, er hann tekur ofan af heildverzlunina.

Einkaskjalasafn Þjóðminjasafns Íslands © Þjóðminjasafn Íslands

Þetta á víst að teljast sem fyrirmyndar ráðlag. Ekki hjá „stefnanda" enda er hún ágætt eignichorn af því, með hverjum samviðum þetta mál er rekið af hans hálfu.

Vítaskuld er það algjörlega rétt af „stefnanda" hér að bera halla þann, ~~sem hinda ágóta þann~~, ~~sem ekki hefur~~ sem verða kynni af vinheimtu skulta heildarsumma, þó að Með þeim einum kjörum fekk hann eignirnar í hendur, og voru þau kjör honum ~~mikilo til of~~ þó hagstæð, ef hann hefði komast með að fara.

Það er algjörlega rétt, ~~af~~ og samræmanlegt anda. af ~~með~~ ráðstafanir þær, sem gerðar voru síðar af hér stefnanda, voru gerðar án minnar vitundar og það er eitt af mörgum + ósamræmum „stefnanda" hefði.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

(13) 16.

af mér hafi verið tilkynt um fund þann, sem Kreditorar búsins hefðu, eins og ég hefi áður skýrt frá í fyrri vörn minni, ~~ásamt ástæðunum fyrir af~~ þótt sem áðekjur af vissum, sem fyrir G.Þ. Sídar af ~~ástæðum~~ er minni að gera ekki grykt, þar af leiðandi, ~~eða á þessum~~ eins og áður ~~hefði verið~~ frekari kröfur heildfallt-legir ~~fyrir~~ ~~aðrir~~ Kreditorar. En ég þver-neita enn á ný, að ég hafi á nokkum hátt gefið honum heimild til að ráðstafa mín-um eignum, ~~eða skuldum~~ G.Þ. Og vissu-lega er það hin fyrsta sönnun þess ~~eða um mig sjálfan~~ X ~~af nefndum~~ ~~hefir talið mig lattan~~ sem ~~og stefnandi hefi~~ nefndir, eins og ég gat um, í ~~allra nauðsyn, þar sem~~ ~~ætti ráðstafti~~ fyrri vörn minni, greiddi ~~mig~~ eitt sinn 20% af viðlar-~~ákvæði eignum, eins og~~ ~~er~~ upphæð sem ég hafði orðið að taka á leigu/fyrir af ódrýgu kosti vori ~~framfærsli hennar~~ G.Þ. Það er fyrst síðar, af hinu, þar sem ~~á flugu~~ ~~á eins og stefnda var áður, blátt áfram~~ í lífeyri, af ~~ég~~ benda mig við tap G.Þ. og skaða af óhönduglegu ~~sem hún hafnaðar~~ ~~greiddi~~ ráðstöfunum hennar á búi hans, eftir af felagi okkar var fyrir lögmæltri ~~hefnd~~ ~~hefnd~~ af fyrri vörn mín fari af nesta fram hjá Kjarna

1 Skilnaðarbréf x heilabrotsfarsins

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

17.

matsins. Og veit ekki betur, en
að kjarni hvers mat. er
Samleikurinn. En samleikarnir
hefi og nákvæmlega þrátt frá upphafi
til enda í þessu máli. Aftur á móti
hefi „skeggnir" staðið þar á öndverðu
meiði, og því ekki verið þótt honum
hrjósi hugur við að fara þar fleiri
orðum um, er hann leggur lítur.
verður hver sérreikningur. — sem
leggi fleytar.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

(18)

Ég hefi nú ~~lið fyrir~~ hrakið alla Sókn ~~Sókjanda~~ Stefnanda ósannt fyrirskj. lið fyrir lið og sýnt berlega fram á, eins og ég tók fram í upphafi þessa máls, að hún er ein samhangandi keðja af ~~sönnunargögn~~ ósannindum, blekkingum og rangfærslum. Og ~~er~~ á ítreka enn á ný að ég þvæneita öllum ~~lygum~~ + ~~og~~ kröfum ~~fullyrðingum~~ Stefnanda í hverju einasta atriði smáu og stóru. Og skal til hæstaréttar réttinum taka fram þau hin einu sönnu höfuðatriði í þessu máli.

1. Félagsslitin urðu með gagnkvæmu samkomulagi okkar allra þriggja sameigenda þann ~~í~~ Jan. 1923 og á þann hátt að Gunnar Þórðarson tók einn við öllum eignum og öllum skuldum félags ~~okk~~ og stóð þar einn einn og þá stóð. Skil el. ón við ~~Benedikt~~ lausir allra mála. ~~þessu~~ ~~til frekari staðfestingar skírskota ég enn~~

2. Þórður ~~af~~ vegna vanskila og óráðsíu Gunnars Þórðarsonar mestmegnis sáðs að félag vort varð að hætta, eins og hann að lokum, af Sonum ástæðum varð að hætta, að fullu

~~á ný vottorð hr. Lárusar Einarssonar, þar ég ~~[illegible]~~ í réttinum (Réttarskj. nr.~~

Einkaeigandi: Ólafur Ólafsson Benediktsson © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

19/a

við verkmar vekstur sinn.

3. ~~Stefn~~ Gunnar Þórðarson hefir
at öllu með framferði sínu sjálfur, sýnt,
at hann hefir talið sig einan
eiga allar eignir og eiga at standa
einn skil á öllum skuldum heilsverk.
~~eftir at félagslíkri utan, og hefir þá tapt~~
~~frá fyrstu til hans sitt~~, eins og
vett er, — þar sem hann afhendir
alla ~~eigur sínar~~ búslóð sína í hendur lánardr. sinna
at okkur fornspurðum. ~~og hefur lánardr.~~ hefir
~~at öllu farið eins at, við frankomna~~
~~viðburði einna~~, sett og gefið
eftir af eignum og af til ólíkt útistand
skuldum, at öllu án vitundar, ~~eða samráðs~~
okkar. ~~Benedikts~~. Enda veit hún vel,
at það mál er okkur óviðkomandi, eins
og skuldakröfu sú er okkur, er ~~stefnt fyrir~~
at ófyrirsynju verið stefnt fyrir, þar sem hún er
okkur at einu og öllu óviðkomandi.

~~Lei~~

(Hér má drepa á, at nefndin vendi
vörum (þar á meðal úr heildv.) til
~~at gæta hv~~ ~~til~~ til þess at nú
taki forsjónin, orðr. til at
~~á~~ nú eins fjárum á þátt okkur er óviðkomandi

Eiríksstaðir Bókasafn Bókasafnið © Bókasafnið Eiríksstaðir

(19) b.

Hér má drepa á þat, sem okkur er að vísu
alveg óviðkomandi að öðru leyti en ~~[illegible]~~
sem kreditorum búsins, að ~~[illegible]~~ við getum
fullyrt ~~[illegible]~~ með sannanlegum rökum, að
nefndin hafi varið vörum búsins, og
þar á meðal þeim, sem ~~[illegible]~~ verið höfð á ætur í
verðhækkunar okkar, þá þess að ná sem
bezttum tækifæris-samningum við höfuð-
kreditor G.Þ., sem okkar eða heildverzlunin hafði fá frá
upphafi verið alls-hendis óviðkomandi.
Er þetta enn ein bending um, hversu
ástatt er krafa stefnanda, er meðal
annars skýtur við 20% afslattinn
á heildsölu-vörunum.

NB (Þat var hagur Sv. J., sem hafði var
fyrir augum, þegar K.Þ. vörn veitt
hin miklu kjörkaup á vörum
Gunnars)

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

~~Það var eng vegna óordheldni~~
og skuldseigni Gunnars Þórðarsonar
að við Benedikt gengum úr felagi við
hann.

2. Felagsslitin urðu í jún 1923 og á
þann hátt, eins og eg hefi marg. fram áður
að G.Þ. tók einn við öllum skuldum
og eignum felagsokkar. En við
Bbs. lausir allra mála að fullu
og öllu, ~~sem meðeigendur~~.

3. Gunnar ~~hagst~~ ráðstafa. burt.
eignum og skuldum, frá þeim tíma
sem sínni eigin eign, að
~~okkar Bbs. forsyt.~~ öllu
leyti.

4. Nefnd sú er síðar tók ~~við~~ „bú"
G.Þ. í sínar hendur fór að öllu
eins að sem hann ráðstafaði öllu án
þess með einu orði að kveðja
okkur ~~Bbs.~~ þar til, eða gefa
okkur kost á „að standa í
skilum" á annan hátt, sem hann
hefði ~~bar~~ bent skýlaus þó okkur til, ef hún hefði þá eða síðar,
talið okkur ~~bú~~ á nokkurn hátt
viðriðna bú Gunnars Þ.: sem greiðslu

Greiðslu í 20 tonn af mjöli

Einkaeigandi Sigríður Benediktsdóttir. © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

21)

Skyldu af nokkrum hluta afurlanda. Af ödrum kosti er ekki hægt ad líta á framfærslu-skuldir. hennar, en sem vöru eta gripdeild gagnvart okkur.

Bdo.

5. Nefndin greiddi okkur „á einum tíma", 20% upp í víxla þá sem vid höfdum ádur greitt fyrir ~~Benedikt Sveins~~ G.Þ., og sem þad ótvírætt, ad hún hefur ~~Þá~~ sem hverjir aðrir kreditorar og þad öðru leyti ójafnræmt ~~kausa~~ G.Þ. ~~ollra mata~~. talid okkur

6. Nefndin lítur gera upp þad af búi G.Þ., sem hún telur vidkomandi heildv. eta felagi okkar Kryppu, og ~~kaur~~ í ordi kveðna uppgjör þad byggjast á vöru-upptalningu þeirri er gerd hafi verid nöstum því þvert Manudum eftir ad felag vort hætti ad fullu og öllu, og engin veit hvort rétt er gert ~~af~~ án vitundar okkar Bdo. ~~og~~ enda frankv. af ~~þ~~ manni, sem audsjáanlega er viljalaust verkfæri í Lendi G.Þ. Og til ad Kórónu þetta fullnadar uppgjör sitt, setur nefndin inn á ~~vöruleifar~~ reikninga víxla, sem ~~engin veit hvort eru~~ rétt upptaldir, og útistandandi skuldir, med slíkum affölluum, ad einsdæmi er í sögu ~~felag vorra Þótt~~ – þótt hemi takist ~~ad~~ [illegible] tíma tilgang sínum á sjálfu bú vöruleifar og med þeim útistandandi skuldum

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar. © Bjarni Benediktsson

Til enn frekari áréttingar því, er
eg hefi áður sagt um reikninga þá
og uppgjör er „Stefnandi" leggur fram á
réttarskjölum Nr. 7, 8, 9, 10 og 11, ~~er~~ mótmæli eg og
þvermeita ~~þeim~~ að fullu og öllu, hvorki
einasta atriði þeirra, smáu né stóru og lið fyrir lið, sem
altöngum, að engu hafandi og mér algjörlega óviðkomandi í máli þessu,
þar sem ~~sem~~ Skjöl þessi eru ~~ýmist~~ dagsett
og ~~á~~fallandi saman yfir á sex árum, ~~eftir og sitt þeim~~
~~rétturinn~~ þremur mánuðum, ~~eftir~~
~~rúmum~~ ~~þrettán mánuðum~~ þar á eftir,
eftir að felagi vorn var slitið að fullu og
öllu ~~eins og~~ ~~eg~~ hefi margsinnis skýrt
fyrir á sögu. Eg þvermeita að
skuld hjá bakabúinu, hafði hún verið ca. 10000 krónur þá,
er félagi þessi var slitið og skuldir félagsins á co var á allt á eftir til
~~Þar sem eg ~~ og ~~eg~~ ~~hefi ~~ og ~~ekki~~ ~~á ~~ og ~~ekki~~ ~~á ~~ og ~~ekki~~ ~~á

reikningar og skýrslur ~~[illegible] og~~ eru þessu máli alls óviðkomandi, eins og ég hefi margsinnis skýrt frá, sánt og sannað.

~~En í sambandi við þetta hef~~ ~~leyfi ég mér, að leggja fram~~ ~~Ef efnahagsyfirlit það, og er lagt var til grundvallar við félagsslit var, hefi áður getið um, að sent hafi verið Landsbankanum 11 jan 1923 ~~um áramótin 1922/23~~, ~~og Einar Guðmundsson gerði~~~~

En í þessu sambandi leyfi ég mér að leggja fram hér eina rétta uppgjör, sem lagt var til grundvallar við félagsslit var í janúar 1923, en það er yfirlit það um efnahag hálfdeildarinnar Gunnars Þórðarsonar 31. des. 1922, og sem ég hefi áður getið um að sent hafi verið til Landsbankans 11 jan 1923 og

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Sem er undirskrifað af okkur öllum
prestum, ~~samanprestunum~~ stuðningsmönnum en samið
af Eiríki Guðmundssyni, að fyrirlagi
Gunnars Þórðarsonar eins og áður
er sagt og sbr. sem fremst vottorð
Lárusar Einarssonar, sem hér
fylgir hér með og áður er skipt því.
Er mótuð og kveðin allum ósannindum,
rangfærslum, dróttum og sakargiftum Stefaníu, hvaðan
sem af er af ástæðum og ástæðu, sem fram hafa komið í máli þessu
Af honum: Einir tek og allar
~~fyrri~~ dómkröfur mínar í fyrri
vörn minni á vottorskjali nr. 4
og legg málið til dóms með
fyrirvara.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Vörn
í gestaréttarmálinu Nr. 442/1924.

Gunnar Þórðarson
gegn
Benedikt Sveinssyni.

Eg skila hér með aftur málsskjölunum Nr. 1–3.

Jafnframt því, sem eg þverneita öllum kröfum þeim, sem fram koma í málsskjali nr. 1, vil eg neitun minni til skýringar taka fram, það sem hér fer á eftir.

~~Um haustið 1922, 16. nóv.~~ Upp úr áramótum 1922 talaðist svo til með mér og þeim Ásgeiri Ólafssyni og Gunnari kaupmanni Þórðarsyni, að við skyldum í sameiningu reka hildverzlun hér í Reykjavík undir nafni, og var þá þegar tekið til undirbúnings í þá átt, en skriflegur samningur var er dagsettur 16. maí sama ár og hefir óráðvendni eftirsit hans verið lagl fram í réttinum. Svo sem 1. gr. samningsins ber með sér átti hildverzlun þessi að vera fráskilin smásölu verzlun þeirri, er Gunnar kaupmaður sak sjálfur og hafði rekið á Laugavegi, en hugmynd

Ljósmyndasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

2)

var hans að hætta þessi verzlun og gefa sig eingöngu við hildverzluninni sídar. En sökum þess, að hann átti allmikit útistandandi, átti sjálfur bú og verzlunarhald, og gerði ráð fyrir, að sér gengi betur að ná inn skuldunum ~~og selja~~ ef hann héldi henni áfram en smá-drepi saman seglin þar, þá lét hann hana standa á sinni, en Ásgeir skyldi fyrst um sinn vinna einn að daglegum stórfum hildverzlunarinnar. Verzlun þessi var fyrst ~~rekin í Tryggvagötu~~ í hús Gunnars Ásgeirssonar, en þar sem Gunnar hafði einungis verið smásali og verzlað eingöngu við umboðs- og hildsala hér, lendir, þá var sá kostur þegar tekinn, að Ásgeir réðst til utanfara til þess að ná sambönduum fyrir hildverzluninna. Tókst honum að ná góðum sambönduum og fekk í fór sinni nokkuð af vörum, svo að verzlunin gat tekist til starfa með sínum vörum þegar hann kom aftur og var hún þá flutt í Tryggvagötu. Verzlunin virtist ganga ágætlega fram að áramótum sakir þeirra sambanda og fjár, er við Ásgeir útvegaðum gegn sameiginlegri ábyrgð, ~~okkar allra sakir þess, að~~, en á hinn bóginn kom þó ~~þó~~ brátt í ljós, að smásala Gunnars á Laugavegi stóð illa í ákilum við hildverzluna, sem kom henni mjög bagalega einkum sakir þess, að gengi íslenzkrar krónu var þá mjög fallandi og þú áríðandi að greiða erlendar ~~skuldir~~ vörum sem allra fyrst. Og einfremur

Einkaeigaasafn Bjarna Benediktssonar / Borgarskjalasafn Reykjavíkur

(3)

gekk nokkuð af því fé, er við Ásgeir útveguðum, beint í þarfir smáverzlunar Gunnars. Dró þetta hvorttveggja mjög úr frankvæmdum og hagnaði hildverzlunarinnar. Þrátt fyrir þetta var hagur hildverzlunarinnar ~~þá~~ sá um þessu leyti samkvæmt „uppgjöri" Gunnars sjálfs, er hann sendi Landsbankanum, að ágóði hafði orðið c. 1500 kr., sem var inni í verzluninni.

Þar sem nú reyndist mjög torvelt að fá fé í bönkunum, enda mjög óðugur tímar, og við Ásgeir ordnir þreyttir á að sarga út fé til verzlunarinnar, ~~og~~ ~~var~~ bæði hjá bönkum og privatmönnum, og sakir óskildemi sinna á verzlunar G. Þ. og margsinnum loforðum hans sjálfs á þá stundu, krofðumst við þess munnlega af G. Þ. ~~af honum~~ greiddi skuld sína, og létum í ljós í bræðinni, at við yðrum ella at ganga at honum. Lét hann hann þá afdráttarlaust í ljós, at hann hefði engi úrræði til at greiða skuldina at svo stöddu, ~~engat þess jafnframt~~ og sagði okkur at hagur sinn væri mjög óðugur, en at hann teldi at óþarft væri af okkur at ganga at sér, þar sem verzlunin væri opinberlega eingöngu rekin á hans nafni og vitaskuld „stóði og felli" með sér, – enda hafði hann á ~~hafa~~ vitið mestu ~~öll aðalráð~~ um rekstur og frankvæmd verzlunarinnar sem okkar reyndastur í þeim sökum.

Einkaeignasafn Bjarna Benediktssonar á Borgarskjalasafni Reykjavíkur

þeyr í stað leyfis ~~mæla~~ málanda því að

Eg leyfi mér þeyr að ~~bera bréfaskiptum~~ að
hr. Eiríkur Guðmundsson, sem frumkom í
réttinum sem stefnandi, ~~sé~~ fyrir hönd
Guðnors Jóðbersonar, sé nokkur löglegur at til
þessa máls ~~og~~ og svo fremi að hann leggi sig
fram umboðsitt, ~~munnlegt~~ rétta og stefnunni og öllum ~~skjölum~~ skjölum sem í henni
eru og krefst þessa
at málinu sé vísað frá, sakir þess að það er
hafið af röngum aðila, og því í heimildarleysi;
en hann dómtekur ~~sekta~~ sektar þyngri óþarfa málsóknir og
~~dæmdur~~ til þess að greiða allan málskostnað; þar með
talinn kostnaðar minn fyrir ónæk mitt efti mati
réttarins.

Ef krafa þessari verður ~~skki~~ tekin til greina, vil
eg taka það fram sem hér segir:

Ef krafa þessi skyldi eigi verða tekin til
greina - þvernæita eg at fullu og öllu
afdráttarlaust í öllum atriðum, öllum
þeim kröfum, er fram hafa komið af
hálfu sækjanda í máli þessu.

Ljósmyndasafn Reykjavíkurborgar - Borgarskjalasafn Reykjavíkur

(4).

Þat var því af samkomulagi, að félag okkar hætti, þannig að Gunnar ~~hætt~~ tæki af öllu við heildverzluninni eins og hún stóð þá og reki hana ~~áfram~~ upp á sín eigin spýtur. Jafnframt ákvað hann að hætta smásölu-verzluninni og sinna ~~sér~~ eingöngu af heildsölunni. Frá þeim tíma og þar til fyrsti í apríl, er G. Þ. hafði ráðstafat smásölu-verzlun sinni, tók Ásgeir af hans hendi um afhendingu og innheimtu ~~heildverzl~~ eins og áður og fóðri bókunar.

Um skriflega félagslit og formlega afhending ~~af~~ heildverzlunarinnar af hendi okkar Ásgeirs til G. Þ. kom aldrei til orða, ~~var~~ því að sakir kunningskapar og frændsemi og góðs samkomulags ~~töldum vér~~ kom okkur Ásgeiri eigi til hugar að nauðsyn bæri til ~~að~~ gera frekari aðgerða. ~~Ótaðfestingar samningsins, enda töldum oss ávalt í lófa lagið að gera það, hvenær sem svo á þyrfti.~~

Af sömu ástæðum vildum við Ásgeir og Jengar frekari kröfur ~~til~~ gera til G. Þ., þótt hann að okkar dómi bæri mun bezta hlut frá borði:

1. Smáverzlun G. Þ. hafði ~~mjög~~ árið 1922 at mestu stuðst við heildverzlunina, hinni fyrri til hagsmuna en heildverzluninni til mikils tjóns, því að eftir því sem síðar kom fram ~~hefir~~ hefir G. Þ. ~~aldrei náð tapaðu þeg~~ ~~heildsalan stofnað~~ ekki einsamall átt þessi skuldum þeger hann ~~hann~~ stofnaði félagið við okkur, þótt hann léti annað í ljósi, svo að vér höfum þá ástæðu til að telja hann vel efnaðan.

2. Stóðum við Ásgeir áfram á vöðlum ~~fyr~~ þeim

er Gunnar hafði tekið til eigin-þarfa. (kjöt-víxla o. fl.). Kom okkur þá eigi í hug, að víxlar þessir felli á okkur innan lítils tíma, en þótti þó óþarfi að stimpla á þeim.

3. Verzlunin var samkvæmt eigum skyldu G. Þ. samilega stað, á nýjóri eins og áður var getið.

4. Tók G. Þ. við allmiklum vörubirgðum, góðum sambönduum utanlands, ~~vaxandi viðskiftum innanlands~~ mjög hentugum verzlunarstað, ágætu húsnæði og sívaxandi viðskiftum innanlands.

Þetta létum við alt af hendi án þess að kaffi-ast nokkurrar þóknunar fyrir, ~~án x og jafnvel án þess, at skiftin félagsslit fari fram eða form og afhending komi til orðar~~ og sýndist þetta vera marzfaldlega móti þeirri fyrirhöfn og hugsanlegum afföllum (útistandandi skuldum ~~traðverzlunarinnar, sem leita mundi af~~ sem leita mundi af innheimtu á

– enda töldu þá hvorugir á aðra og var þar með án þekkari umræða alt talið klappað og klárt af öllum aðiljum.

Hér endar saga samvinnu okkar þriggja. En sakir málsóknar þeirrar, er við útgeir settum nú, verð ég ~~af flýta henni~~ at rekja málið lengra.

Eins og fyrr var á drepið, ráðstafaði G. Þ. smáverzlun sinni ~~á~~ sneri sér eingöngu að heildsölunni í Tryggvagötu fyrri hluta apríl-mánaðar (1923), og sat hana ~~á þú, er virðist, mér~~ þar, unz hann fór skyndilega til Danmerkur

Landsbókasafn Íslands Gegnir.is Landsbókasafn Reykjavíkur

án þess, að hann gerði mér að nokkru við vart, enda kom mér þá alls eigi við um stóf hans eða ferðir, at ödru en því, að ég stóð á víxlum fyrir hann, sem komnir vóru þá á gjalddögum. – Þegar eftir brottför hans kom það upp, at hagur hans stóð svo illa, at verðlaunum var at vörmu spori lokað. Skömmu síðar höfðu nokkrir helztu lánardrottnar hans átt fund með sér, orðið ásátti um at knýja ekki fram gjaldþrot, heldur kusu þeir nefnd til þess at taka við búi hans og öllum eignum til ráðstöfunar með hans samþykki. Jafnframt bjuggu þeir út skjal, þess efnis, at allir lánardrottnar búsins féllist á þessa meðferð eigna hans, ~~og láti sér nægja tilsöluligan kunn~~ ~~ákvörðun~~ gegn því at þeim öllum verði greitt hlutfallslega uppí ~~skuldirnar~~ kröfur þeirra, það sem eignirnar ~~náð~~ næmi.

~~Alt þetta fór~~ Allar þessar ráðstafanir fóru fram án ~~allar~~ þess at við átsgeir verðum at nokkru til kvaddir, en þar sem við vórum ábekingar á öllnum víxlum, þá var ~~okkur~~ sitar sendur matur til okkar, er fór bónarveg at okkur, at við ~~samþykktum~~ ritutum undir ofannefnt skjal ásamt öðrum skuldareigendum fyrir allri upphæð víxla þeirra, er við vórum ábekingar á, og ítrum við því, þeim innanlegu beiðni. – Sitan var okkur inni sinni greidd 20% af víxlunum, eins og öðrum skuldareigöndum.

Landsbókasafn Íslands – Háskólabókasafn – Árnagarði í Reykjavík

(7) Nú leit og beit og liftum vit í vorinni um at fá nýtt hundraðsgjald greitt, enda heyrdum vit ávening af því í sumar, at farið væri at greiða sumum ~~okkur~~ lánardróttnum af nýjir, þótt vit fengjum ~~eg~~ enga tilkynning um þat frá nefndinni. En á áður en varði ~~var svo sagt~~ kemur eins og skongva úr heiðskíru lofti ~~bréf~~ til hvørs okkar bréf ~~frá~~ undirritat af tveimur nefndarmonnum, dagsett 15. okt. þ. á., þar ~~per~~ krøfja okkur um líka upphæð ~~upphæð~~ ~~á~~ sem ~~okkur er nú stefnt fyrir~~ vit kunnu ~~tvi~~ lósetti pirra felaga.

~~Vá~~ Verð eg at játa, at mér datt aldrei í hug at taka ~~þessa~~ kröfu eta málsleitan ~~alvarlega~~ alvarligu, og lét eg þá í ljós munnliga við formann nefndarinnar, sem nú fer með málið.

Eins og saga málsins hér at framan ber með sér, ~~er þat augljóst~~ sem at ollu er sannlikanum dankvæm, þá er krafa ~~sekjara~~ stefnanda á alls engum rökum bygt. ~~Og ef líðir er sú~~ ~~fara frá því sjónarmiði, at sem krafan viðist~~ ~~bygt á, þá verður hún~~ Og ef hún er athugut frá því sjónarmiði, sem nefndin viðist byggja á, þá verður hún þó einpá foáleitan, eins og nú skal sýnt verða.

~~Af stefnandi segir~~ 'I stefnunni vitnar stefnandi í félagssamning okkar, sum er áður er getið, og segir, at okkur beri at greiða tap og ágóða af (hild)verzluninni ~~og~~ at 1/3 hluta hvørjum. Og „þegar hagur verzlunarinnar var gerður upp í

(8)

haust kom þat í ljós, at verzlunin stóð í skuld við stefnanda um krónur 16042,92, en þar af bar stefnanda at greiða ~~á~~ 1/3 hluta, kr. 5347,46.s –
En með ýmsum frádrátti og mótreikningi verður krafan á hendur hvorum okkar Ásgeirs þá kr. 2693,81.

Kröfur þessar og útreikningur viðvíkt byggðar á því, at við Ásgeir séum enn at nokkru leyti ~~með~~ ~~eigendur Gunnars~~ í ~~ka~~ ~~verz~~ meteigendur í verzlun Gunnars og at þeir hafi þá í umboði ~~vor~~ allra okkar ráðstafað reiðunum. En þessu þverneitum við Ásgeir fyrir okkar beggja hönd.

Ef við Ásgeir hefðum ekki at einu og öllu verið skildir og skiftir við G. Þ., að „félag" vort sneðli, áðr en hann fluttist í Tryggva-götu í apríl 1923, þá kæmi margt til greina, sem illa reki sig á, bæði aðfarir hans sjálfs og nefndarinnar eftir þann tíma, og skal nú bent á nokkur atriði:

~~G. Þ. ráðstafaði á eigin hönd eignum og skuldum verzlunarinnar~~

~~Hvaðan kom G. Þ. heimild til þess at~~

1. G. Þ. hafði enga heimild ~~til~~ af hendi okkar, hvorki munnlega né skriflega, til at ráðstafa á eigin hönd eignum eða skuldum „verzlunarinnar" sem sameiginlegri eign okkar þriggja, enda kom slíkt aldrei, né gat komið til mála, samkvæmt því sem fyrr segir; en þótt heimild hefði hann orðið at hafa, ef nefndin hefði rétt fyrir sér.

Landsbókasafn Íslands Safnahúsinu Hverfisgötu 101 Reykjavík

~~Loks vil eg Sterkleyr taka ~~[illegible]~~ skipt frain sem ótvíræda sönnun þess að nefndin sjálf hafi litið réttum augum~~

~~Loks vil eg taka það skipt fram, sem ótvíræta sönnun þess að eg fari með rétt mál. þar sem~~

Loks vil eg taka þetta tvennt fra til áréttingar:

Þeir sem Kaupfél. vita þeyr. I.

1. ~~Verslunin var~~ lokuð og hætt verslun sem hans eigin eign ~~en okkar vilji og ~~[illegible]~~ og fengin í ~~bræðar~~ nefndinni, sem undan hefir ráðstafaðr yfir ~~eignum~~ hennar, ~~algerlega~~ ~~án okkar ~~[illegible]~~~~.

2. Var okkur greiddar 20% „dívidend" af búinu, eins og hverjum öðrum skuldeigöndum, eins og rétt var.

Eiríksskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

(9)

2. Allan þann tíma, er leið frá því, að áðurnefndum um félagsslit var tekin og þar til er G. Þ. fór af landi burt um sumarið 1923, minntist hann aldrei á neitt „uppgjör" eða skuldaklöfu við okkur Ásgeir; hafði hann þó oft tækifæri til þess, þar sem Ásgeir krafði hann margsinnis á þeim tíma bæði um kaup og skuld, er hann átti hjá honum og enn er ógreidd ~~að nokkru~~. Hefði þessi frankóna hans verið óskilgetin ~~og óövegjandi~~, ef hann hefði þá enn skuldað okkur sem meðeigendur sína.

3. Ennfremur fór hann af landi burt án þess að gera okkur „félögum" sínum aðvart hið minsta og ~~bú~~ ~~sitt~~ allt, sem hann hafði handa á milli fékk hann ýmsum lánardrottnum sínum í hendur án okkar vitundar. Hvernig mátti hann gera það, ef hann hefði þá talið okkur að einhverju leyti meðeigendur ~~sín~~ sína?

4. Ekki var okkur gert aðvart, er þeir ræddu á fundi, og kusu nefnd til þess að ráðstafa eignum G. Þ. og aldrei hefir sú nefnd ráðgast einu orði við okkur um vörðleifar eða útistandandi skuldir, ~~tu~~ sem ~~þeir~~ hún kann á yfir, né talið okkur meðeigendur að neinum af ~~okkum~~ þessum reitum, svo að okkur Ásgeir sé kunnugt, fyrr en í haust, ~~að~~ hún loks var búin að brasa „uppgjörið" á sínar spýtur og án eigin gerðsþola og á gersamlega röngum grundvelli frá rótum, og sendi hún okkur þá ~~óðurnugetir~~ fyrr nefnt bréf undirritað af ~~tveim~~ stærstu skuldkrefjendum Gunnars

Eyrarsveitarsafn Bjarna Benediktssonar á Bergþórugötu Reykjavík

dómanda

Loks viljum vér benda á þat, at sem ~~fyrr~~ sönnun þess, at nefndin hefir fullkomlega litit réttum augum á viðskipti okkar Gunnars, þar sem hún bæði ~~lesta~~ ~~fór honorve~~ (lét þann mann fara burtu, er ofsóði hann) okkur um leikind í skuldakröfum sem ~~þá~~ vér þykjist sannaðr í hendr okkr (okkr) og gjöreiddi okkr sem ósannan, þó er upp í skaldinnar — og í öðru lagi, at þeir, sem þóttust ráða fyrir Gunnar, lokuðu og hettu og gáfu upp hildarvorslissa, sem hans ~~fat~~ líka ligg, en hefði Gunnars verit Brúnildr meðferð ef svo hefði ekki verit.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

X

En fari svo óliklega, að rétturinn teldi mig ~~eigi~~ ~~hafa~~ ~~haf~~ hafa haldið áfram sem meðiganda eftir að G. Þ. tók verzlunina í sínar hendur, þá mundi ég tafarlaust hófda skaðabótamál á hendur nefndarinnar og sækja hana til ~~sekta~~ algjörrar fyrir alheimildarlausa gripdeild, ~~og~~ meðferð og ráðstöfun á eign minni. ~~og~~

Samningurinn aldrei þinglesinn né „format" áuglýst.

Segir G. Þ. svo Tapar, á hann hefði átt að kæfja Ággeir skuldar, segir Á. var á kæfja hann, ef hann hefði þótzt hafa til nokkurra ógaðskuldar at telja.

Sýnt í tvennu:: — Nefndin fyrir oss alla þér fyrir okkur. —

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Loks vil og taka ~~á~~ þetta tvent fram
til órettingar:

ráðin ~~þóttus~~ hafa af henni

1. Þeir sem þóttust ráða fyrir Gunnar
lokuðu ~~upptu~~ heildarsamninum og ráðskuðu yfir
hennni eins og hún væri fullkomin einkaeign hans, sem og hún var
~~eignum Gunnar sem alt einkaeign vori~~;
en í annan stað ~~greiddu þeir okkur vorn~~ okkur greidd,

2. ~~Var okkur~~ greidd í öðru lagi greiðsli
~~upphæðin~~ 20% dividend, eins og öðrum
skuldareigendum, sem og ~~var~~ réttur

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar á Þjóðarskjalasafni Íslands

5. Samkvæmt því, sem við höfum áður drepið á um hag heildsölunnar þegar G. Þ. tók einn við henni, er mér óskiljanlegt, hvernig nefndin hefir komizt að niðurstöðu um hinn mikla halla, er hún tilgreinir. Um það liggja engar upplýsingar fyrir. (Vert er helzt að geta mér til, að halli þessi sé „fundinn út" með því, að nefndin hafi reiknað vert á ~~vöruleifum afar~~ óseldum vörum, sem hún hefir talið stafa frá félagsverzlun okkar, og hafi mjög óstaðlega ætlað henni skuldir, óhæfilega lagt, enda höfum við sannspurt, að henni hafi farizt, eða ráðmönnum hennar, mjög óhönduglega.) — Ef nefndin hefði þótzt vera að fara með eignir, sem við Ásgeir vörum eigendur að, og á sama hlutfalli skuldakröfu á hendur okkur, hefði henni borið vís skýlaus skylda til, að fá umboð okkar til meðferðar og ráðstafanar eignunum, og að gera okkur þegar aðvart um skuldina, svo að við gætum gert ráðstafanir um greiðslu hennar, í stað þess að gera eignirnar upptækar án dóms og laga, án okkar vitundar og samþykkis.

Jafn

Sem

Þessi meðferð hennar öll staðfestir fullkomlega skýrslu okkar og sýnir bezt í hverjar ógöngur nefndin kemst með þessari sýnustu vanhugsuðu framkomu sinni á hendur okkur.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar á Borgarskjalasafni Reykjavíkur

Sýnir á samar.

1. Greiða dívidend. Ekki á annars vegna. deb. hecks kred.

2. Loka á hvítta vegl.. — og ríska yfir eignunum

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

(11) Frá formsins hlið verð ég strax að taka það fram, að ~~Um málskoðun þessa er það ómótmælanlegt~~ segja, að ~~ég tel~~ mér er alls ókunnugt um, að hr. Eiríkur Guðmundsson, sem kom ~~fram~~ í réttinum sem stefnandi fyrir hönd Gunnars Þórðarsonar, sé nokkur löglegur ~~af~~ aðili þessa máls ~~eða "prókuruhafi"~~ fyrir Gunnar Þórðarson. Skortur á honum að leggja taflaðsfram umboð sitt, eða umboðsmann kasti innan sé vísað frá, af því það er hafið af röngum aðilja og ~~því~~ í heimildarleysi, en hann sektaður fyrir óþarfa málsýfing og dæmdur til þess ~~to~~ greiða allan málskostnaðinn ~~er dæmdur kostnaður~~ fyrir ómak mitt eftir mati réttarins.

Að öðru leyti endurtek ég ~~neitun~~ mótmæli mín gegn öllum kröfum stefnanda, krefst þess að verði öll sýknaður af öllum kröfum hans, ~~hann dæmdur~~ Einnig krefst ég hann sektaðan fyrir óþarfa málsýfing og til þess að greiða allan málskostnað, þar á meðal til mín fyrir ómak mitt eftir mati réttarins.

Víða ég svo málinu til dóms með fyrirvara.

Eintaksjalasafn Bjarna Benediktssonar í Borgarskjalasafni Reykjavíkur

Skuldkuinturnum G. Þ. láta loka „heildverslunina", sem (meðan vit vórum í heimi) skuldadi þeim ekki einn eyri;

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar – Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Afrit.

Benedikt Sveinsson
alþingismaður í Reykjavík

Geri kunnugt: að ég stefni hér með herra

til þess að mæta í gestaréttl. Reykjavíkur, sem haldinn verður í bæjarþingstofunni í Reykjavík, miðvikudaginn 14. Oktober 1925 kl. 10 árdegis, til þess þar og þá, að viðlögðum þingrofsbótum að bera vitni í málinu: Eiríkur Guðmundsson f. h. Gunnars Þórðarsonar gegn Benedikt Sveinssyni, og staðfesta framburð sinn með eiði, ef krafist verður.

Reykjavík, 30. Sept. 1925

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Benedikt Sveinsson
alþingismaður í Reykjavík

Geri kunnugt: at ég skefni hér með herra til þess að mæta í gestaréttí Reykjavíkur, sem haldinn verður í ~~Reykj~~ bæjarþingstofunni í Reykjavík, miðvikudaginn 14. Oktober 1925, kl. 10 árdegis, til þess þar og þá, að viðlögðum þrigðisbótum at bera vitni í málinu: Eiríkur Guðmundsson f. h. Gunnars Þórðarsonar gegn Benedikt Sveinssyni, og staðfesta framburð sinn með eiði, ef kröfist verður.

Reykjavík, 30. Sept. 1925

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur